

Kwa taṅa zliya tsasliti Zhaṅ

Kwəma dza ghwəmməə gha sənataa dzəkən zliya na
Ma zliya nay, tsasliti slən tsa ci ntsaa tsasli mbəw. Ma
 kə nihwəti mbəzliy, Zhaṅ ntsa ta səḍa Yesəw tsasli na.
 Sa nzana, kwəma tsasliti na mbə gha tsasli zliya nay, aa ḍi
 yəməva lə Yəwən kwəma wəzə na va tsasliti Zhaṅ, kə
 ghəshi. Nanzə kiy, gəzəkəvəri Zhaṅ bazhə bazhə naciw.
 Nda kaa ka wa tsasliti na zliya nay, sənay məndiw. Ma
 kə nihwəti mbəzliy, kaa mbəzli ghəngħən ghəngħən tə
 hidfi ka Azəy tsasliti na, kə ghəshi.

Avanay njasa nəwva kwəma mbə zliya na:

- Vəh 1:1 pa' tə vəh 2:1-17 Zhaṅ gəzə kaa mbəzliy nəw
 Yesəw, a ghəshi nzəy mbə waṅ pi, mba'a ghəshi
 sənay, a Yesəw pəlata kwəma shi jikir na, kə ghəshi.
 Mbə nzəy tsa shi va kiy, ka ḍi nihwəti mbəzli.
- Vəh 2:18-29 Njasa dza ka jakə Kəristəw tsahwəə
 dzəmbə mbəzliy nəw Yesəw.
- Vəh 3 Njasa dza məndiy sənashi ndərazhi Hyala.
- Vəh 4:1-6 Njasa dza məndiy mbay təra ghalaa
 dzəghwa na kataṅ na kwəma lə dzərvə.
- Vəh 4:7-21 Ntsaa ḍi mbəzliy, Zəghwə Hyala na. Mba'a
 kə ndəə ḍi Hyalay, ta ḍi ndərazhi Hyala dza ndə
 kwərakwə.
- Vəh 5 Zhaṅ gəzə njasa təḍanakən mbəzliy nəw
 Yesəw kaa shi tə hidfi. Zhini mba'a gəzata kwəma
 jəwəə dzəkən kwəma gəzəhwə naa dzəkən.

Gəzə kwəmaa dzəkən ntsaa bəmmə piy

¹ Avanaŋəy tsasliŋwəy zliyaa dzəkən ntsa nza slən tsa ciy «Kwəma Hyala» saa bānsi piy kaa mbəzli. Kwəma vay, mađi Hyala ta nga shiy gwa'a gwa'a na ghənzə tifa. Ntsa har məndi vaa Kwəma Hyalay, a ghəy favə ghəciy gəzə kwəma, ka nay ghəy lə mətsəhi ghəy, mba'a ghəy nay wəzə wəzə, ka dapəhwə lə dividivi ghəy. ² Ghala pətsa səkə ntsa har məndi vaa «Kwəma Hyala» ta civa kaa mbəzliy, a ghəy nay. Va tsəgha ndəgha ghəy fətiy dzəkən, ka gəzarŋwəy kwəmaa dzəkən ntsaa bəpə piy tsaa kə đi ma. Ntsa vay, vəgha Didi Hyala mə ghwəmə niy nza na, ma səkə Hyalaa citəmmə nana. ³ Shi nashi ghəy lə mətsəhi ghəy, lə shi favə ghəy lə slimim ghəy na shi gəzarŋwəy ghəy ni kwəmaa dzəkən shi kwərakwə, ta mbə ghwəy nza kwasəbə ghəy mbə jakə tsa jakəŋəy ghəy lə Dəmmə Hyala, mba'a lə Zəghwə nzə Yesəw *Kəristəw. ⁴ Ta mbə vəshi ghwəmmə kərkəta, va tsəgha tsasliŋwəy ghəy kwəma na.

Hyala na waŋ pi

⁵ Ma kwəma gəzarŋwəy ghəy nay, kwəma favə ghəy va Yesəw *Kəristəw Zəghwə Hyala də'wə ghən tsa ci na. Ma kəy: «Waŋ pi na Hyala. Kwəma kwəsli kwəsli na dzar kwa kabaka nzə ya jəwəw» kə. ⁶ Ghənzə tsəgha ki, mba'a pə ghwəmmə ni, mbəzli jakəjakə ni nza ghəy lə Hyala, pə ghwəmmə, dza ghwəłammə ghwəmmə mbə məni kwəma dzar mbə kwəsli kiy. A ghwəmmə slavə dzərvə ghalaba. Kwəma Hyala kataŋ na mbə nəfə ghwəmmə ya jəw tsəghaw. ⁷ Ma mba'a pə ghwəmmə ka məni kwəma mbə waŋ pi, njasa nzana va mbə waŋ pi Hyala kwərakwə kiy, mbəzli jakəjakə ni nza ghwəmmə

1:1 1:1 2:13-14; Zhj 1:1-2, 14; Piy: 1Zhj 4:14; Zhj 6:35; 8:12; 11:25 1:2
 1:2 ndəgha fəti: Zhj 15:27 1:4 1:4 Zhj 15:11 1:5 1:5-7 Zhj 8:12
 1:5 1:5 1Tim 6:16 1:6 1:6 2:4 1:7 1:7 3:5; Ezay 2:5; Ebr 9:12; ShiZhj
 1:5

kwa jipə ghwəmmə ghalabə ki. Ma nza miymiy Yesəw, Zəghwə nzə yabantəmmə kwəma ghwəmmə jikir na gwanata, kala rəɖa tar ghwəmmə ghwəla ki.

⁸ Mba'a pə ghwəmmə ni: «Ka məni *kwəma jikir na ghəy na ghəyəw» pə ghwəmməy, ava ghwəmmə dzəmbəmmə mbə sla dzərvə kaa ghən tsa ghwəmmə ghalabə ki. Gəzəkə kwəma kataŋ na ghwəmmə ti ya jəwəw. ⁹ Mba'a pə ghwəmmə tsati titihwə va jikir tsa ghwəmmə kwa kwəma Hyalay, a Hyala dzaa pəlay jikir tsa mənti ghwəmmə mbə nəfə tsa nzə gwa'a, ka zhəghətəmmə ka mbəzli ɖewɖew ni. Sa nzanay, Hyala na, a ghwəmmə sənay, ntsa slar tsa na. Kwəma nə na ta məni dzee kəy, ta mənti dza na tsəgha. ¹⁰ War mba'a pə ghwəmmə ni: «Ka məni *kwəma jikir na nza ghəyəw» pə ghwəmməy, ghalabə na, Hyalaa na zhəghəti ghwəmmə ka kwa sla dzərvə ki. Zləbavə kwəma nzə ghwəmmə mbə nefer ghwəmmə tsəgha kiw.

2

Yesəw *Kəristəw na ntsaa dzaa kəətimmə

¹ A ndərazhee, ma kwəma tsasliŋwəy ya na kwəma na tiy, vantaa ghwəy dzaa məni *kwəma jikir na nə ya. Mba'a kə kwəma jikir na mbəlita va ndəy, sənay tə ghwəmmə, a gal tsa ghwəmmə tifa, ta kəətimmə kwa kwəma Didi Hyala, ghəci na Yesəw Kəristəw. Na naciy, ntsa slar tsa na. ² Yesəw Kəristəw də'wə ghən tsa ci zlay na ghən tsa ci, mba'a mətuy ka shi ta məndi Hyala li shi tə mbərəkə ghwəmmə. Ta mbə Hyalaa pəlayəmmə jikir tsa ghwəmmə. War ta pəli tsa ghwəmmə jikir gwa'a tsəgha

naw. əhəŋ, ta pəlanshi jikir tsa mbəzli tə hidfi gwanashi mətiy na.

³ Mba'a pə ghwəmmə diti fəti ta məni kwəma gəzəkə Hyalay, ghalaba na, a ghwəmmə taa sənay, mbəzliy sənata Hyala nza ghwəmmə, pə ghwəmmə.

⁴ Mba'a kə ndə ni: «E sənata Hyala» kə, dzəghwa kala dī fəti ghəci ta məni kwəma gəzəkə Hyala məni nzəy, ndə dzərvə gəməy na tsava ndə. Kwəma Hyala kataŋ na mbə nəfə tsa ci ya jəwəw. ⁵ Ma ntsaa dī fəti ta məni kwəma gəzəkə Hyalay, a tsava ndəə dī Hyala kataŋ kataŋ. Ava ti dza ghwəmməə sənay jakəjakə nza ghwəmmə lə Hyala, pə ghwəmmə. ⁶ Ma ntsaa ni: «Jakəjakə nza ghəy lə Yesəw» kəy, war njasa niy nza nzəy tsa Yesəw va tikə təbə na ghəciy nzəy kwərakwə.

Nahwəti kwəma 'war'war na

⁷ A madigahira, ma kwəma tsasləghəŋwəy ya nay, mənta na nja nahwəti kwəma gəzəŋwəyee 'war'war na ta məni, kala səkə ghwəy favəw. Kwəma səkə ghwəy favə na. Kwəma mbəradzəta na va niy nza tifa, mba'a tsəhəta va ghwəy ghala kwataŋata na. ⁸ Ya tsəgha nzə kiy, kwəma 'war'war naa tsasliŋwəy ya tə kwəma va. Tə nzəy tsa *Kəristəw tə hidfi, lə tsa ghwəy nzəy sənay məndi kwəma kataŋ naa kwəma va, kə məndi. Sa nzana, mbə bərvata kwəma mbə kwəsli, ma waŋ pi tsa kataŋ tsa na, mbə mbərə ghəci nana.

⁹ Mba'a kə ndə ni: «Ntsa mbə waŋ pi nzee» kə, dzəghwa kala dī kwəma ngwarməhiy nəw ghəshi Yesəw li shi ghəciy, ghwəlay na tsava ndə mbə kwəsli. ¹⁰ Ma ntsaa dī ngwarməhiyəy, ghəci na ntsa mbə waŋ pi. Tsava

2:4 2:4 1:6; 4:6; Zhŋ 3:21; 8:44; 16:13 2:5 2:5 2:17; 5:3; Zhŋ 14:15; 2Zhŋ 6
 2:6 2:6 Zhŋ 13:15; 15:5 2:7 2:7-8 4:11; Zhŋ 13:34 2:7 2:7 2:24; 3:11
 2:8 2:8 Zhŋ 1:9-10; 8:12; Rm 13:12 2:9 2:9 3:10, 15; 4:20 2:10 2:10
 Cem 119:165; Rm 14:13

ndə kiy, kwəma tifa dzaa tərambəə dzəmbə *kwəma jikir naw. ¹¹ Ma na ntsaa ɸi ma kwəma ngwarməhiy mbə nəw Yesəw vay, mbə kwəsliy na tsava ndə ki. Mbə kwəsli dza naa dza dza ci, kala sənay ma kwa pətsa dza na, sa nzana mba'a kwəsli ghwəlfay.

¹² Ma kwəma tsasliŋwəy ya na kwəma na tiy ndərazhi yay, sa nzana, gwa'a gwa'a Hyala pəlayŋwəy jikir tsa mənti ghwəy mbə nəfə tsa nzə, tə sləni mənti Kəristəw. ¹³ Ma kwəma tsasliŋwəy ya na kwəma na tiy dəshi ndərazhiy, sa nzana, mba'a ghwəy sənay ntsaa nza tifa ghala kwatəŋata. Ma kwəma tsasliŋwəy ya na kwəma na tiy gwəlay, sa nzana, mba'a ghwəy təɸanakən kaa *ndə jaka tsa Hyala va jikir tsa.

¹⁴ Ma kwəma tsasliŋwəy ya kwəma na ti ɸay ndərazhiy, sa nzana, mba'a ghwəy sənay Didi Hyala. Ma kwəma tsasliŋwəy ya na kwəma na tiy dəshi ndərazhiy, sa nzana mba'a ghwəy sənay ntsaa nza tifa kwatəŋata. Ma kwəma tsasliŋwəy ya na kwəma na ti diɸay gwəlay, sa nzana, lə bərci va ghwəy mba'a ghwəy kəsəvə kwəma Hyala mbə nefer ghwəy. Dzəghwa, mba'a ghwəy təɸanakən kaa ndə jaka tsa Hyala va jikir tsa.

¹⁵ Ka səkwa nzəghə ghwəy ta nzəy tsa tikə tə hidfi ni, ya ta shiy jəw mbə shi tikə tə hidfi ma. Mba'a kə nzəghə ndəə səkwa ta nzəy tsa tə hidfiy, ka ɸi Didi Hyala na mbə nəfə tsa ciw. ¹⁶ Ma na shi tikə tə hidfi gwanashi, shiy nja shi gəmgəm ni maw vəgha ndə ngəri, lə məni mətsə ta shi tə hidfi, lə kəli ghən kiy, va Didi Hyala səkə niva shiyəw. Tikə tə hidfi səkə ghəshi. ¹⁷ Kar hidfi lə shi məni mbəzli va mətsə ti shi gwa'ay, ta

2:11 2:11 Zhŋ 12:35-36 2:12 2:12 SləniKY 4:12 2:13 2:13-14 1:1-2
 2:15 2:15 Zhk 4:4 2:16 2:16 Fir 27:20; Rm 13:14; Ef 2:3; Zhk 4:16 2:17
 2:17 Mt 7:21; 1KwƏr 7:31

kəḏishi dza ghəshi. Ma na ntsaa məni kwəma njasa ɗi Hyala kiy, tə ghwəməy dza naa nza pa' kwa ndimndim.

*Ndəghwəm ghən tsa ghwəy va ka jaka Yesəw *Kəristəw?*

¹⁸ A ndərazhee, ndal tərmbə vəghwə ta kərə hidfiw. A ghwəy niy favə, ma kə məndi niy niy: «Ghala pətsa dza hidfiy nza ndəkwə ta kərəy, ta səəkə dza ndə jaka tsa Kəristəw» kə məndi niy ni. Avana y sən zənvə kiy, kwal mbə ka jakahi Kəristəw tiɓa, sa səəkəshi ghəshiw. Ava va tsəgha sənay ghwəmmə kiy, a vici va səəkəta nana ki, pə ghwəmmə. ¹⁹ Ka jaka Yesəw vay, mbə ghwəmmə səvəri ghəshi. Sa kama ghəshiy mbəzli mbə ghwəmmə karkar niy, va tsəgha ɓarvashi ghəshi mbə ghwəmmə. Mba'a kə ghəshi niy nza ka mbəzli mbə ghwəmmə karkar ni nza y, ka dza ghəshiy səvəriishi mbə ghwəmmə nzaw. Ma sa zləmmə ghəshi vay, ta mbəə citi nza tsa kama ghəshiy mbəzli mbə ghwəmmə na.

²⁰ Ma ghwəy ta na na ghwəyəy, a Yesəw Kəristəw fambəŋwəy Safə tsa ci mbə nefer ghwəy, mba'a ghwəy sənata kwəma katar na gwanəŋwəy. ²¹ Sa sənata ma ghwəy kwəma katar na tsasliŋwəy ya kwəma tsasliŋwəy ya na kiw. Sa nzana, mba'a ghwəy sənata na katar na va kwəma, zhini mba'a ghwəy sənay, dzərvə mbə na katar na kwəməw, pə ghwəy. Va tsəgha tsasliŋwəy ya. ²² A ndə dzərvə kia? Ya wa ntsaa ni Kəristəw Ntsa tivə Hyala na Yesəwəw, kəy, ghəci na ndə dzərvə, ghəci na ndə jaka tsa Kəristəw ki. Ntsaa zləɓavə ma kar Dəmmə Hyala va, ghəshi lə Zəghwə nzə. ²³ Sa nzana, ya wa ntsaa zləɓati ma Yesəw ka Zəghwə Hyalay, zləɓavə Dəy Yesəw tsa va na kwərakwəw. Ma ntsaa zləɓavə: «Zəghwə Hyala

2:18 2:18 4:3; Mt 7:15; 2Zħŋ 7

2:19 2:19 SləniKY 20:30

2:20 2:20

2:27 2:22 2:22 4:3; 2Zħŋ 7

2:23 2:23 4:15; 5:1; Zhŋ 5:23; 15:23; 2Zħŋ 9

na Yesəw!» kəy, aa sənay Didi kwərakwə. ²⁴ Ghənzə tsəgha kiy, kwəma favə ghwəy va ghala kwatarjatay, məntim məhərliy dzəkən wəzə, mba'a ghwəy kəsəvə mbə nefer ghwəy. War mba'a pə ghwəy kəsəvə kwəma gha ghwəy vaa favə wəzə mbə nefer ghwəyəy, ghalaba na, mbəzli jakəjakə ni nza ghwəy lə Yesəw, mba'a lə Dəy kwərakwə ɸa. ²⁵ Ma kə Kəristəw kaa kwəma gəzəkəmmə nay: «Ta ndarjwəy piy tsa kədi ma dzee» kə.

²⁶ Kwəma tsaslitəjwəy ya nay, dzəkən mbəzliy ngədiəjwəy va, ta zamtəjwəy tsaslitē. ²⁷ Na na ghwəy tala kiy, a Yesəw ndarjwəy *Safə tsa Hyalaa dzəmbə nefer ghwəy. Njana nzana, mba'a Safə tsa Hyala mbə nefer ghwəy tsəgha kiy, kwal tsa ghwəy tifa lə pəla tsahwəti ndə bəniəjwəy kwəma ghwəlaw. Sa nzanay, mbə bəniəjwəy kwəma di Hyala gwanata na Safə tsa nzə va. Ni ghwəy shi bəniəjwəy na vay, shi katarj ni na ghəshi, dzərvə dzar mbə shi ya jəwəw. Va tsəgha kiy, nzəyəjwəyəm jakəjakə lə Kəristəw, njasa banavəjwəy Safə tsa Hyala va.

²⁸ A ndərazhee, garəjwəyəm tə jakə tsa jakəjwəy ghwəy va lə Kəristəw mbə nefer ghwəy, vantaa ghwəmmə taa hazləni ta nza, fəca ka na səəkə. Kala dzaa ha'wəə mənimmə kwa kwəma ci, fəca dza naa səəkə. ²⁹ Na na ghwəy kiy, a ghwəy sənay ntsa slar tsa na Kəristəw pə ghwəy. Va tsəgha na kiy, sənay tə ghwəy, ya wa ntsaa məni kwəma slar nay, Zəghwə Hyala na kwərakwə, pə ghwəy.

2:24 2:24 2:7 2:25 2:25 Zhj 5:24 2:27 2:27 Zher 31:34; Zhj 14:16;
16:13 2:28 2:28 3:21; 4:17; Zhj 5:22; 15:5 2:29 2:29 3:10

3

*Nd*ərazhi Hyala nza ghwəmmə

¹ Nighətım njasa cikəvəri Dəmmə Hyala mə ghwəmə dī tsa dītəmmə na dikə tsa ci di, pa' ka harəmmə ghəciy ndərazhi ci. Ta na navay, ndərazhi ci nza ghwəmmə kataŋ. Va tsəgha mbə ma mbəzliy nəw ma Yesəw sənammə, ka ndərazhi Hyala, sa nzanay, sənata Hyala ghəshi kwərakwəw. ² A madigahira, nana diy, ndərazhi Hyala mənimmə ghwəmmə. A na kwəmaa taa nza kwa kwəma, nda njaa dza ghwəmmə nzay, sənata nava ghwəmmə diw. Na sənata ghwəmmə gwa'a tsəghay, sa ka Yesəw *Kəristəw tsahwəyəy, ta nza dza ghwəmmə njasa dza na vaa nza ghalaba. Sa nzanay, ta nay dza ghwəmmə njasa dza pa ciy nza wəzə wəzə. ³ Ya wa ntsaa fəy ghən tsa ci gəzliŋə ta nza njasa nza Kəristəw kwərakwə kiy, mba'a mənti ghən tsa ci dƛəwƛəw, njasa nza Yesəw Kəristəw va dƛəwƛəw kwərakwə ki.

⁴ Ya wa ntsaa məni *kwəma jikir na gwa'ay, fətiy dī ma tsava ndə ta *kwəma pəhəti Hyala. Sa nzanay, məni kwəma jikir na na, dī ma fəti va kwəma pəhəti Hyala na. ⁵ A ghwəy sənay kiy, ta yaɓanti kwəma ghwəmmə jikir na səəkəy Yesəw Kəristəw tikə gwa'a tsəgha, ma ghəci na nacy, kwəma jikir na və ya jəwəw. ⁶ Ghənzə tsəgha kiy, ntsaa jakəy kwagwa'a lə Yesəw Kəristəw mbə nəfə tsa ciy, aa zlata məni kwəma jikir na. Ma na ntsaa nəw lə məni kwəma jikir nay, səəkə tsava ndə nay Yesəwəw, sənay Yesəw na dīɓaw.

⁷ A ndərazhee, ka zləɓa ghwəy məndiy ngəɗiŋwəy ma, ya wa ntsaa mənti kwəma slar nay, ntsa slar tsa

3:1 3:1 3:10; 4:6; Zhŋ 1:12; 3:16 3:2 3:2 2Kwəɓ 3:18; Flp 3:21 3:5
3:5 1:7; 2:2; 4:10; Ezay 53:9; Zhŋ 1:29; 8:46; 2Kwəɓ 5:21; Ebr 4:15; 9:14;
1Pi 1:19; 2:22, 24; 3:18 3:6 3:6 3:9; 5:18; Zhŋ 15:5; Rm 6:2, 14

na tsava ndə, njasa nza Yesəw Kəristəw vaa ntsa slar tsa kwərakwə. ⁸ Ma na ntsaa nzəyəy war mbə məni kwəma jikir nay, tsa *ndə jaka tsa Hyala na tsava ndə. Sa nzanay, ndə məni kwəma jikir na na ndə jaka tsa Hyala naci ghala kwatəŋata. Va tsəgha səəkəy Yesəw Zəghwə Hyala tikə tə hidi ta mbəə zamti sləni ndə jaka.

⁹ Ma na ntsaa mənuy ka Zəghwə Hyala naci kiy, ka nəw na lə məni kwəma jikir na ghwəlaw. Sa nzanay, lə piy tsaa səəkə va Hyala na mbə nəfə tsa ci. Ka mbay naa nəw lə məni kwəma jikir na ghwəlaw. Sa nzanay, Dəy na Hyala. ¹⁰ Avana, njasa təhəvərivashi ndərazhi Hyala lə ni ndə jakə tsa Hyala: War mba'a kə ndə kala dī məni na wəzə na kwəma, kala dī mətse tsahwəti zəmbəghəy tsa mbə nəw Yesəw ghəciy, tsava ndə na, mənuy ka Zəghwə Hyalaw.

«*Dim ghən* tsa ghwəy kwa jipə ghwəy!» kə Hyala

¹¹ Avanta kwəma gha ghwəy favə ghala kwatəŋata: «*Dim ghən* tsa ghwəy kwa jipə ghwəy» kə Yesəw.

¹² Nəghətaa ghwəmmə məni shiy nja *Kayən ma. Ghəci na nacy, zəghwə ndə jaka tsa Hyala, jikir kwəma tsa niy nza na. Dza na mba'a pəəsliti zəmbəghəy. Ma kwəma pəəsliti na zəmbəghəy tsa va tiy, sa nzana kwəma wəzə na zəmbəghəy məni, ma ghəci ghəci Kayən naci ki na, *kwəma jikir na ghəciy məni.

¹³ A ngwarməhira mbə nəw Yesəw, ya əy dī ma mbəzliy nəw ma Yesəw mətse ghwəyəy, əntaa mənuyəy nja maɗaŋa ma. ¹⁴ Ghwəmmə na na ghwəmməy, a ghwəmmə sənay, mbəzli bəkwə bəkwə ni niy nza ghwəmmə. Dzəghwa nana na, mba'a

3:8 3:8 Mt 12:26-29; Zhŋ 8:44 3:10 3:10 2:9, 29 3:11 3:11 2:7-8; 4:11;
 Zhŋ 13:34 3:12 3:12 Ghava 4:8 3:13 3:13 Zhŋ 15:18 3:14 3:14 2:11;
 Zhŋ 5:24; 13:35

ghwəmmə satim mbə məti, mbə piy ghwəmmə ki. Tə wa sənay ghwəmmə mbəzli mbə piy nza ghwəmmə pə ghwəmməy, tə sa nzana mbə dī kwəma ngwarməhimmə ghwəmmə. Ma ntsaa dī ma kwəma zəmbəghəy vay, ntsa məti məti tsa na tsava ndə ghwəlay. ¹⁵ Ma ntsaa dī ma kwəma zəmbəghəy tsa mbə nəw Yesəw kiy, ndə bəkwə mbəzli na tsava ndə. A ghwəy sənay, war mba'a kə ndəə, ndə bəkwə mbəzliy, kwəməvə piy tsaa kə dī ma tsava ndəw. ¹⁶ A Yesəw *Kəristəw dītəmmə, dzəghwa na mba'a səəkəy mətiy tə ghwəmmə. Ava tə kwəma ci va dza ghwəmməə sənay, njasa ka ghwəmmə dī kwəma ngwarməhimmə mbə nəw Yesəw kwərakwə, ta mbə ghwəmməə zləbavə, ya məti ta kwəma shi. ¹⁷ Sənzənvay, mba'a kə ntsa nza shiy və tərəŋw nay tsahwəti zəmbəghəy tsa mbə nəw Yesəw kala shiy və, dzəghwa kala zhanci hwər tsa ci ti ya jəw, gar katay ghəciy, njaa njaa ka ntsa tsəgha tsa va mbəə ni na: «Mbə dī Hyala nzee lə nəfə tsee kwətij» kə kia? Tifaw. ¹⁸ A ndərazhee, əntaa ghwəmmə dzaa gəzə a ghwəmməə dī nihwəti mbəzli, pə ghwəmmə kwataka lə miy gwa'a tsəgha ma. Əhəŋ, ə pə ghwəmməə dī mbəzli mbə nəfə tsa ghwəmmə katarŋ katarŋ. Ka ci dī tsa vaa səvəri lə məni kwəma wəzə na kaa mbəzli.

Njasa dza ghwəmməə mbay garə kwa kwəma Hyala kala hazləni tifa

¹⁹ Mba'a pə ghwəmməə dī nihwəti mbəzli tsəgha kiy, ti dza ghwəmməə sənay, mbəzliy nəw kwəma katarŋ na nza ghəy, pə ghwəmmə. Difay, ghənzə na kwəmaa dzaa bəmmə bər ci, ta garə kwa kwəma Hyala, kala hazləni

3:15 3:15 Mt 5:21-22; ShiZhn 21:8
1Tes 2:8 3:17 3:17 Nəw 15:7

3:16 3:16 Zhŋ 15:13; Gal 1:4; Flp 2:17;
3:18 3:18 Zhk 2:15-17

tiba. ²⁰ Sa nzana, ya ə bəmmə nəfə tsa ghwəmmə fəti ta kwəma jikir tsa mənti ghwəmməy, ka dza her ghwəmmə kwa kwəma Hyalaw. A ghwəmmə sənay, a Hyala taŋəti nefer ghwəmmə tə sənata kwəma. Kwəma tifa kala sənata gwa'a gwa'aw. ²¹ Ava tsəgha na nava ki, madigahira, kala bəmmə fəti kə nəfə tsa ghwəmmə ta kwəma jikir tsa mənti ghwəmməy. A bərçi va ghwəmmə ta garə kwa kwəma Hyala, kala hazləni tifa ki. ²² Ya nimaba shiy dəw ghwəmmə va Hyalay, ta ndammə shi va dza na kwərakwə ki. Sa nzana mbə dī fəti ghwəmmə ta kwəma gəzəkəmmə na məni nzə, ka məni kwəmaa təbanta ba. ²³ Avanata kwəma gəzəkəmmə na, ta məni: ə pə ghwəmmə banavə nefer ghwəmmə kaa Yesəw *Kəristəw Zəghwə nzə. Ka dī ghən tsa ghwəmmə kwa jipə ghwəmmə njasa gəzəkəmmə Yesəw Kəristəw va. ²⁴ Ntsaa dī fəti ta kwəma gəzəkə Hyala məniy, a jakəy lə Hyala, mba'a Hyala jakəta li kwərakwə. Lə Safə tsa nzə va dēwdēw tsa ndammə Hyala, sənay ghwəmmə jakəjakə nza ghwəmmə li, pə ghwəmmə.

4

Njasa dza ghwəmməə sənay təhəvəri *Safə tsa Hyala lə tsa *ndə jaka tsa Yesəw *Kəristəw

¹ A madigahira, mba'a kə ndə səəkəy dzəmbə ghwəy, lə Safə tsa Hyala nzee, kəy, əntaa ghwəy zləba kwəma ci war tsəgha ma. ə pə ghwəy dzaa naghamti wəzə, ta mbə ghwəy sənay nda Safə tsa Hyala na sa və katarj katarj, ka ghwəy gha zləba. Va wa gəzarjwəy ya tsəghay, sa nzana, dfaŋshi ka gəzə kwəma Hyala ka dzərvə tsahwəshi dzəti

3:21 3:21 2:28 3:22 3:22 Zhj 15:16 3:23 3:23 Zhj 2:23; 13:34 3:24
3:24 4:13; Zhj 14:16; 15:5; Rm 8:5, 9, 14 4:1 4:1 2:18; Mt 7:15; 1Tes 5:21

hidfi nana. ² Avanaŋ njasa dza ghwøy sənay, a Safə tsa Hyala va ndə pə ghwøy: Ya tsamaɓa ndə na ntsaa dzaa ni: «A Yesəw Kəristəw mənti ghən tsa ci ka ndə, mba'a səəkəy tikə tə hidfi» kəy. Ava ghəci na ntsa nza Safə tsa Hyala mbə nəfə tsa ci. ³ Ma ntsaa ni: «Zhəghəy Yesəw ka ndə ngəri, mba'a səəkəy tikə tə hidfiw» kəy, tsava ndə na, Safə tsa Hyala mbə nəfə tsa ciw. Safə tsa səəkə va ndə jaka tsa Kəristəw na sa mbə nəfə tsa ci. A ghwøy niy favə: «Ta səəkə dza na» kə məndi niy ni. Aa səəkəy dzəti hidfi nana ki.

⁴ Na na ghwøy tala kiy ndərazhiyay, mbəzli Hyala nza ghwøy, a ghwøy 'wəshamti ka gəzə kwəma Hyala ka dzərvə. Sa nzanay, bərciɓa mbə Safə tsa Hyala va mbə ghwøy na kən safə tsa mbə mbəzliy nəw ma Yesəw.

⁵ Ka gəzə kwəma Hyala ka dzərvə vay, mbəzliy nəw kwəma tikə tə hidfi na ghəshi, sa nzana kwəma shi tikə tə hidfi ni na shi kwəma gəzə ghəshi kiy, va tsəgha fə mbəzliy nəw ma Yesəw ghən ta fa kwəma gəzə ghəshi va. ⁶ Ghwəmmə na na ghwəmmə kiy, ndərazhi Hyalaa gə ghwəmmə. Va tsəgha kiy, ntsaa sənata Hyala na, ta fa kwəma gəzə ghwəmmə dza na. Ma na mbəzliy kamaa shi Hyalay, ka fa kwəma gəzə ghwəmmə ghəshi ya jəwəw. Ava tsəgha dza ghwəmməə mbay tihəvəri mbəzliy gəzə kwəma lə Safə tsa Hyala dəwdəw tsa, lə mbəzliy gəzə kwəma lə safə tsa ndə dzərvə.

Tə di tsa dītəpə Hyala sənay ghwəmmə di ghən tsa ghwəmmə

⁷ A madigahira, di pə ghwəmməə di ghən tsa ghwəmmə kwa jipə ghwəmmə. Sa nzanay, va Hyala səəkə di. Ya wa ntsaa di Hyala, ka di nihwəti mbəzliy,

4:2 4:2 Zhrj 1:14; Rm 10:9; 1Kwər 12:3 4:3 4:3 2:18, 22 4:4 4:4 5:5
4:5 4:5 Zhrj 3:31 4:6 4:6 2:4; 3:1; Zhrj 8:47; 18:37

Zəghwə Hyala na tsava ndə, aa sənata Hyala. ⁸ Ma ntsaa dī ma Hyala, kala dī nihwəti mbəzliy, sənata Hyala tsava ndə na ciw. Sa nzanay, dī na Hyala də'wə ghən tsa nzə. ⁹ A Hyala ghwənikə Zəghwə nzəə dzəti hidī, zəkwəti ghəci və, ta mbə ghəciy ndammə piy tsa kədi ma. Kwəma mənti na va tsəghay, aa cikəvəri dī tsa dītəmmə na wəzə wəzə. ¹⁰ Avānay dī njasa njana: Sa nzana mba'a ghwəmmə dīti Hyala pərba ghwəmmə naw. Əhəŋ, sa nzana ghənzə saa 'waa dītəmmə pərba ghənzə. Dza na mba'a ghwənikə Zəghwə nzə tə ghwəmmə, ta mbə ghwəmməə kwəməvə pəli kwəma ghwəmmə jikir na tə mbərkə məti ci.

¹¹ A madigahira, njana nzana tsəgha Hyala dītəmmə kiy, ə pə ghwəmməə dī ghən tsa ghwəmmə kwa jipə ghwəmmə kwərakwə ki. ¹² A ghwəmmə sənay, ndə tība mba'a səkəkə nata Hyala njasa nzanaw. Ya tsəgha nzə, mba'a pə ghwəmməə dī ghən tsa ghwəmmə kwa jipə ghwəmməy, jakəjakə na Hyala lə ghwəmmə. Ghalaḃa kiy, dī tsa nzə va na aa kwəməvə bərcki mbə nefer ghwəmmə.

¹³ Sa ndammə Hyala va Safə tsa nzə dəwḃew tsay, ti sənay ghwəmmə jakəjakə nza ghwəmmə li, jakəjakə ghənzə lə ghwəmmə kwərakwə, pə ghwəmmə. ¹⁴ Ghəy də'wə ghən tsa ghəyəy, a ghəy nay lə mətsə ghəy, dəmmə Hyala ghwənikə na Zəghwə nzə ta səkəkə ta mbəli mbəzli tə hidī. Va tsəgha gəzə ghəy kaa mbəzli kataŋ na kwəma va, pə ghəy. ¹⁵ Ya tsamaḃa ndə zləḃati na: «Zəghwə Hyala na Yesəw» kəy, jakəjakə na Hyala lə tsava ndə, ghəci kwərakwə na, jakəjakə ghəci lə

4:8 4:8 4:16 4:9 4:9-10 Zhŋ 3:16 4:10 4:10 2:2; 3:5; Rm 5:8, 10 4:11 4:11 3:11; 4:21; Mt 5:44-45; 18:33; Zhŋ 13:34; 2Zhŋ 5 4:12 4:12 2:5; 4:17; Zhŋ 1:18 4:13 4:13 3:24 4:14 4:14 Zhŋ 15:27 4:15 4:15 2:23

Hyala. ¹⁶ Na na ghwəmməy, a ghwəmmə sənay, a Hyalaa dīmmə, pə ghwəmmə, mba'a ghwəmmə zləbavə dī tsa nzə va.

Di na Hyala. Ma ntsaa dī nihwəti mbəzli, ka dī Hyalay, tsava ndə na jakəjakə na lə Hyala, jakəjakə Hyala li kwərakwə. ¹⁷ Mba'a kə dī tsa citəmmə Hyala va mbə ghəra sləni njasa dī na mbə nefer ghwəmməy, njasaa niy nza nzəy tsa Yesəw *Kəristəw va tikə tə hidī niy nzay, tsəgha dza tsa ghwəmmə nzəy nza ghalabə kwərakwə. Ka dza hazləniy ghərammə kwa kwəma ci fəca dza naa basə ngwəvəə dzəkən mbəzli kiw. ¹⁸ Ma ntsaa dī Hyalay, ka nza hazləni mbə nəfə tsa ci ya jəwəw. Sa nzanay, gwa'a gwa'a ka dī tsa Hyala va katarj tsaa bəkəvəri hazləni mbə nəfə ci. Mba'a kə ndəə hazləniy, kwəmavə ghəra sləni dī tsa Hyala va mbə nəfə tsava ndə njasa dī naw. Ta kəsə dza ngwəvə. Sa nzanay, tə kwəma hazləni səkə ngwəvəə dzəkən ndə.

¹⁹ Ma na na ghwəmməy, a ghwəmmə dī nihwəti mbəzli, ka dī Hyala. Sa nzanay, pərba Hyala 'wa naa dītəmmə. ²⁰ Mba'a kə ndə ni: «Mbə dī Hyala nzeel!» kə, dzəghwa kala dī ma mətse mbəzli ghəciy, dzərvəə slasla tsava ndə, ka dī Hyalaw. Kwa vəghwə tsa nzana kala dī mbəzli ghəci, ghəshi shi nashi na kwa mətse ciy, njaa ka na mbəə dīti Hyala nanzə, ghənzə sa səkə ma naa nataa? ²¹ Ma kə Yesəw də'wə ghən tsa ci kaa kwəma gəzəkəmmə na ta mənīy: «Ma ntsaa ni mbə dī Hyala nzeə kəy, dī kəə dī ngwərməhiy mbə nəw Yesəw kwərakwə!» kə.

5

Njasa dza mbəzliy nəw Yesəw 'wəshamti kwəma tə

hidfi

¹ Ya tsamaba ndə zləḃati na mbə nəfə tsa ci: «Yesəw na *Kəristəw tsa tivə Hyala va ta mbəlipə» kəy, Zəghwə Hyala na. Ghənzə tsəgha mba'a kə ndəə ḃi kwəma Dəyəy, ta ḃi kwəma nihwəti ndərazhi yakə Didi tsa va dza na kwərakwə. ² Vanay njasa dza ghwəmməə sənay mbə ḃi ndərazhi Hyala nza ghwəmmə, pə ghwəmmə: War mba'a pə ghwəmmə mbə ḃi Hyala, ka ḃi fəti ta kwəma gəzəkə nay, mbə ḃishi nza ghwəmmə. ³ Ma kwəma ḃi tsa nə ghwəmmə va, a ghwəmməə ḃi Hyala, pə ghwəmməy, ghənzə na ḃi fəti ta kwəma gəzəkə na mənə nzə. Talay, 'yahə'yahə na ḃi fəti ta kwəma gəzəkə Hyala va mənə nzə va ghwəmməw. ⁴ Sa nzana, ya wa ntsaa mənəy ka Zəghwə Hyalay, ta mbay dza naa 'wəshamti bərci shi tə hidfi ni. Sa nzana mba'a ghwəmmə ḃanavə nefer ghwəmmə kaa Yesəw, va tsəgha dza ghwəmməə mbay 'wəshamti bərci shi tə hidfi. ⁵ Wa tsahwəti ntsaa dzaa mbay 'wəshamti bərci shi tə hidfi ni kia? Ghəci tiḃa kala war ntsaa zləḃati mbə nəfə ci: «Yesəw na Zəghwə Hyala» kəw.

Gəzə kwəmaa dzəkən kwəma Yesəw *Kəristəw

⁶ A Yesəw Kəristəw də'wə ghən tsa ci səkəy dzəti hidfi, mba'a dzarəy kwa yam *batem, mba'a miymiy ci shəkəshi ghala pəəsli mənḃi va. Kwataka dzar kwa yam batem dzarəy na gwa'a tsəghaw, a shəkamti miymiy ci ḃiḃa. Dzəghwa *Safə tsa Hyala ḃewḃew tsa də'wə ghən tsa ci, mba'a gəzəkəḃəy kwəma va: «Katarj na tsəgha» kə. Ma Safə tsa Hyala naci, ka sla dzərvə naw. ⁷ Mahkan na shiy cimmə, Zəghwə Hyala na Yesəw katarj, kə ghəshi. Ma shi vay: ⁸ Ana Safə tsa Hyala, lə yam, mba'a

5:1 5:1 1Pi 1:22-23 5:3 5:3 2:5; Nəw 30:11; Mt 11:30 5:4 5:4
 Zhj 16:33 5:5 5:5 4:4; Rm 8:37 5:6 5:6 Zhj 16:13; 19:34 5:7 5:7-9
 Zhj 5:36-37

miymiy. Ma ghøshi mahkanavashiy, kwøma kwøtiŋ na na sa shi. ⁹ Mba'a kø ndø ngøri ndøghakøn føtiy dzøkøn kwøma nata nay, kar ghwømmøø zløba tsøgha na, pø ghwømmø. Føti ndøghati Hyala dø'wø ghøn tsa nzø kiy, aa taŋøti føti ndøgha ndø ngøri. Ghønzø ghønzø Hyala dø'wø ghøn tsa nzø ndøghakøn na føti vaa dzøkøn Zøghwø nzø va tsøgha ki. ¹⁰ Va tsøgha na, ya wa ntsaa ðanavø nøfø tsa ci kaa Zøghwø Hyalay, war ta zløbavø føti ndøghati Hyala va dza na mbø nøfø tsa ci: «Kataŋ na tsøgha» kø. Ma ntsaa ðanavø ma nøfø tsa ci kaa Hyalay, kwa dzørvø dza naa føy Hyala. Sa nzana, kala zløba føti ndøghakøn naa dzøkøn Zøghwø nzø ghøci.

¹¹ Avanta føti ndøghakøn Hyalaa dzøkøn kwøma va, a køy: «Aa ndammø piy tsaa kødi ma, søøkø dzar kwa Zøghwø nzø» kø. ¹² Ya wa ntsaa jakøy lø Zøghwø Hyalay, aa kwømvø piy tsaa kødi ma. Ma ntsaa jakøy ma liy, kwømvø piy tsa vaw.

¹³ Ma kwøma tsasliŋwøy ya kwøma va ti, ghwøy mbøzliy ðanavø nefer ghwøy kaa Zøghwø Hyalay, ta mbø ghwøy sønay kataŋ, a ghwøy kwømvø piy tsaa kødi ma, pø ghwøy.

Kwømaa dzøkøn piy tsaa kødi ma

¹⁴ Mba'a pø ghwømmøø dzøghwa kwøma Hyalay, ka dza her ghwømmøw. Sa nzanay, a ghwømmø sønay, mbø fa kwøma cø'wø ghwømmø vø na, kama kwøma va ge'li njasa ðiti na. ¹⁵ Njana nzana mba'a ghwømmø sønay, mbø fa kwøma cø'wø ghwømmø vø na, pø ghwømmøy, a ghwømmø sønay kwørakwø kiy, ta ndammø dza na, ya nimaba shi cø'wø ghwømmø va vø, pø ghwømmø.

¹⁶ Mba'a kø ndø nay tsahwøti zømbøghøy tsa mbø

5:10 5:10 Rm 8:16; Gal 4:6 5:11 5:11 Zhj 3:16-18 5:12 5:12 Zhj 3:36;
5:24 5:13 5:13 Zhj 20:31 5:14 5:14 Zhj 15:16 5:16 5:16 Mt 12:31;
Ebr 6:4-6

nəw Yesəw mbə mənɪ *kwəma jikir naa dzaa kama gar mətɪ ghəci vəy, ə kəə cə'wə Hyala ti. A Hyala dzaa ɓanavə piy tsaa kəɗi ma kaa zəmbəghəy tsa va. Ma kwəma cə'wə gəzee vay, war ta mbəzliy mənɪ jikir tsaa kama gar mətɪ ghəshi və, dza naa nza wəzə. Sa nzanay a kwəma jikir na tɪɓa kwətɪŋ gar mətɪ ndə və. Gəla nava kwəma jikir naa na dza ghwəy cə'wə tiw. ¹⁷ A ghwəmmə sənay, kwəma rəɗa rəɗa na mənɪ mənɪ gwa'ay, kwəma jikir na na. Nanzə kiy, kar nihwəti kwemer jikir niy nza tɪɓa na, kala gar mətɪ ndə və shi.

¹⁸ A ghwəmmə sənay, ya wa ntsaa mənɪy ka Zəghwə Hyalay, ka nzəyəy na war mbə mənɪ kwəma jikir naw. Sa nzanay, war mbə ndəghwə ka Yesəw Zəghwə Hyalaa nza, ka mbay *ndə jakaa kwəmavə kwal tsaa kwəfaghayəw.

¹⁹ A ghwəmmə sənay, na na ghwəmməy, mbəzli Hyala nza ghwəmmə. Ma niy tərmbə mbəzli tə hidɪ gwanashi na, ni ndə jaka tsa Hyala niva.

²⁰ A ghwəmmə sənay, a Yesəw *Kəristəw Zəghwə Hyala səkəy tikə tə hidɪ, dza na mba'a ndammə məhərli ta mbə ghwəmməə sənata Hyala katarj na. Dzəghwa mba'a ghwəmmə kwəmavə jakəva lə Hyala katarj na, tə mbərkə jakəva tsa ghwəmmə lə Zəghwə nzə Yesəw Kəristəw ki. Zəghwə nzə vay, Hyala katarj na na də'wə ghən tsa ci, zhini ghəci saa ɓə piy tsaa kəɗi ma kaa mbəzli dɪɓa. Tsəgha.

²¹ Zhini ɓa kiy ndərazhiyay, mənɪm məhərli, vantaa ghwəy dzarjwəy dzəmbə ta mbəri. Ava tɪɓa kərayee, nza ghwəy nza ki.

5:18 5:18 3:6, 9-10; ndə jaka tsa Hyala: Zhj 17:15; 2Tes 3:3

5:19 5:19 Zhj 12:31; Gal 1:4 5:20 5:20 Zhj 1:14, 18; 11:25; 17:3; 20:28

5:21 5:21 1Kwər 10:14

Zliya Yəwən kwəma wəzə naa dzəkən Yesəw Kəristəw
Bana: Zliya Yəwən kwəma wəzə naa dzəkən Yesəw Kəristəw New
Testament

Le Nouveau Testament en langue Bana du Cameroun

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bana

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 1 Jun
2022

ae014872-94cd-54bc-869e-601bde2245b3